

Керування самостійною роботою студентів, що здійснюється в процесі співпраці викладача і студента під час практичних занять, розвиває вміння будувати алгоритм розв'язання ситуаційних задач, опрацьовувати лекційні, наукові та додаткові матеріали. Вирішення ситуаційних тестових завдань формує у студентів клінічне мислення, вміння орієнтуватися у нестандартних ситуаціях, підтверджує взаємозв'язок теорії з практикою.

Запроваджені на сучасному етапі інтенсивні методи навчання неминуче зумовляють нові пошуки на теренах підвищення якості й ефективності педагогічного контролю та появу нових форм, наприклад, рейтингу. Рейтингова форма контролю здійснюється в межах модульного навчання. Тому, включаючи результат виконання самостійної роботи у показник поточної успішності, що підвищує загальний рейтинг студента, викладач сприяє розвитку навчальної мотивації. Навчально-методичне забезпечення дозволяє спрямувати пізнавальну діяльність студента у правильне русло, трансформувати самостійну роботу у творчий процес.

Підсумок

Роль самостійної роботи студентів у навчальному процесі кредитно-модульної системи зростає. Розвиток пізнавальної активності сприяє розвитку процесу мислення, спонукає студента до постійного поповнення і розширення обсягу наукових знань, що в кінцевому результаті, позитивно впливає на поліпшення якості підготовки спеціалістів-медиків.

Література

1. Болюбаш Я.Я. Організація навчального процесу у вищих закладах освіти / Я.Я. Болюбаш. – К.: Наукова думка, 1997. – С. 62.
2. Бондар В.І. Дидактика: ефективні технології навчання студентів / В.І. Бондар. – К.: Вересень, 1996. – 129 с.
3. Вакуленко В.М. Основи вищої школи України: Навчальний посібник / В.М. Вакуленко. – Луганськ: Вид-во СНУ, 2001. – 247 с.
4. Мілерян В.Є. Методичні основи підготовки та проведення навчальних занять у медичних вузах / В.Є. Мілерян // Методичний посібник Національного медичного університету ім. О.О. Богомольця. Київ. – 2006. – 80с.
5. Нейко Є. М. Організація самостійної роботи студентів / Є. М. Нейко, Н. В. Скробач, Д. Б. Соломчак // Галицький лікарський вісник. – 2003. – № 1. – С. 115 – 116.

Резюме

ФОРМИРОВАНИЕ ПОЗНАВАТЕЛЬНОЙ АКТИВНОСТИ СТУДЕНТОВ В СООТВЕТСТВИИ С КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЙ СИСТЕМОЙ

Гришук М.И., Стовбан И.В., Князевич-Чорна Т.В., Золотарёва Ж.Н.

В статье освещаются вопросы формирования познавательной активности, организации самостоятельной работы при преподавании учебных дисциплин медицинских вузов в рамках Болонского процесса.

Ключевые слова: самостоятельная работа, кредитно-модульная система.

Стаття надійшла 26.09.2011 р.

FORMATION COGNITIVE ACTIVITY FOR STUDENTS TO REQUESTS OF CREDIT-MODULE SYSTEM

Hryshchuk M. I., Stovban I. V., Knyazevych-Chorna T.V., Zolotarova J.N.

The article highlights the issue of the formation of cognitive activity, organization of independent work in teaching subjects of medical school within Bologna Process.

Key words: independent work, credit-module system.

УДК: 378.14

І.О. Іваницький, Н.В. Гасюк

ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія» м. Полтава

СТУДЕНТСЬКЕ НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО, ЯК ФУНДАМЕНТ НАУКОВОГО СВІТОГЛЯДУ СТУДЕНТА

Якість підготовки молодих фахівців в умовах європейської системи залікових кредитів і зміни державних освітніх стандартів забезпечується інтегративними міждисциплінарними підходами до даного питання. Саме від кваліфікаційного рівня майбутнього лікаря залежить його вміння не лише обґрунтувати клінічний діагноз, а й проводити змістовну діагностику і диференційну діагностику з даної дисципліни. Отже питання формування навичок діагностики і диференційної діагностики оптимальної терапії конкретного хворого в навчальному процесі має надаватися пріоритетне значення і неможливе без наукових підходів.

Ключові слова: інтеграція, діагностика, навички, освіта, кваліфікація.

Рівень і якість освіти майбутніх фахівців, вимагає всебічної підготовки випускників, це є основним завданням вищого навчального закладу [4, 7, 10, 14]. Вже зараз лікарю стоматологу-терапевту недостатньо

знати і уміти застосовувати лише традиційні підходи до лікування, оскільки стоматологічні послуги стають усе більш складними і наукоємнішими [2, 5, 9, 12].

У зв'язку з цим, нагальною є потреба у кваліфікованих лікарях в практичній охороні здоров'я і багато в чому ця потреба визначається наявністю у них міждисциплінарних знань. А це можливо «при підготовці фахівця, що уміє використовувати методологію, основні поняття і положення кожної окремої дисципліни в міждисциплінарному, інтеграційному зв'язку з іншими, як засіб вирішення завдань в професійній діяльності» [1, 3, 6, 8, 11, 15]. В зв'язку із впровадженням європейської системи залікових кредитів і зміни державних освітніх стандартів, велика увага приділяється інтеграції дисциплін та ролі самостійної роботи студента [16, 18, 20]. У ВДНЗУ «УМСА» створені широкі можливості для заняття науково-дослідною діяльністю вже зі студентської лави. У академії діють студентські наукові гуртки, у тому числі на кафедрі терапевтичної стоматології. Мета роботи студентського гуртка на кафедрі ґрунтується на потребах вищої освіти, що реформується. По-перше, впроваджені пріоритетні напрямки наукових досліджень в галузі стоматології та суміжних спеціальностях в практиці лікаря-стоматолога і, по-друге, розвивається та поглиблюється клінічне мислення і набувається досвід. Для досягнення першої мети використовуються всі напрацьовані зв'язки із суміжними фундаментальними дисциплінами.

Досягнення другої мети неможливе без безпосередньої участі студента при розборі клінічної ситуації і виконанні лікувальних маніпуляцій під час прийому стоматологічних хворих під керівництвом викладача, що на наш погляд є найважливішим. Саме від того наскільки майбутнього лікаря навчити клінічному мисленню, буде залежати його вміння не лише проводити змістовну діагностику і диференційну діагностику з даної патології, а й обґрунтовувати клінічний діагноз. Тому питанню формування навичок діагностики і диференційної діагностики та оптимальної терапії конкретного хворого в навчальному процесі має надаватися пріоритетне значення, яке неможливе без наукових підходів [13, 17, 19].

Постановка даної мети докорінним чином змінює погляд на студентську науково-дослідну роботу, як інструмент здобуття знань, в процесі навчання. У студента виникає необхідність у накопиченні та користуванні додатковою науковою літературою, що є основою науково-дослідної роботи. При цьому термінологія та клінічні поняття терапевтичної стоматології мають бути ширшими і уніфікованими для суміжних стоматологічних дисциплін і розвиватися за допомогою між предметних інтеграцій. Наприклад, науково-дослідна робота за тематикою патології тканин пародонта та захворювань слизової оболонки порожнини рота, акцентує увагу студента на вивченні суміжних фундаментальних дисциплін, таких як гістологія, патоморфологія, патофізіологія, біохімія та ін. Такий інтегрований міждисциплінарний підхід до клінічній ситуації дає можливість більш широкого мислення та уяви про патологічний процес та вимагає від студента скласти «СВІЙ» індивідуальний підхід для лікування пацієнта. І як результат, таке навчання, виховує відчуття відповідальності за отримані результати, та формує клінічне мислення майбутнього лікаря. Тим самим в свідомості студента закладається інтеграція і координація допоміжних предметів.

Якщо розглядати дане питання із позиції психологічного впливу на формування мислення майбутнього науковця, то слід відмітити високу соціальну адаптацію студентів-гуртківців, вміння доносити інформацію, триматися на публіці і володіти увагою аудиторії. Окрім цього, на заняттях гуртківців закладається міцний фундамент наукового світогляду студента, створення у нього сучасного стилю мислення, а студентський науковий гурток, що існує на базі кафедри терапевтичної стоматології ВДНЗУ «УМСА» з дня її заснування, часто є першим та основним кроком для підняття по наукових сходах.

Висновок

Отже, питанню формування навичок діагностики, диференційної діагностики і оптимальної терапії конкретного хворого в навчальному процесі має надаватися пріоритетне значення та неможливе без наукових підходів, що забезпечуються шляхом міждисциплінарної інтеграції та синтезу.

Перспективи подальших досліджень: в подальшому планується передбачити та визначити психологічні чинники розвитку мислення особистості студента-медика в умовах інтегрованого навчання.

Література

1. Балл Г.О., Чмут Т.К. Побудова систем розвиваючих завдань на основі медичних задач // Поч. школа. – 1982. – №3. – С.20-24.
2. Берулава М.Н. Состояние и перспективы гуманизации образования // Педагогика. – 1996. – №1. – С.9-11.
3. Блейхер В.М., Бурлачук Л.Ф. Психологическая диагностика интеллекта и личности. – К.: Вища школа, 1978. – 142с.
4. Ільченко В.Р., Гуз К.Ж. Освітня програма “Довкілля”: концептуальні засади інтеграції змісту природничо-наукової освіти. – Київ – Полтава, ПОПОПП, 1999. – 123с.
5. Інтеграція елементів змісту освіти: Матеріали всеукр. наук.-практ. конф. – Полтава, 1994. – 234с.
6. Моргуян В.Ф. Психологічні чинники розвитку мислення особистості в умовах інтегрованого навчання // Технології інтеграції змісту освіти / за ред. В.Р. Ільченко. – Полтава: НМЦ ІЗО, 2002. – Вип. 1. – С. 102 – 116.
8. Аминов Н.А. Дифференциальный подход к исследованию структурной организации главных педагогических способностей // Вопросы психологии. – 1995. – №5. – С. 5-17.
9. Гоноболин Ф.Н. Книга об учителе. – М.: Просвещение, 1965. – 260 с.

10. Кашапов М.М. Педагогические способности // Педагогическая психология: Учеб. для студ. высш. учеб. заведений / Под ред Н.В. Ключевой. – М.: Владос-Пресс, 2003. – С. 141-156.
11. Коваль Л.Г., Зверева І.Д., Хлебик С.Р. Соціальна педагогіка і соціальна робота. – К: ІЗМН, 1997. – 392 с.
13. Крутецкий В.А. Основы педагогической психологии. – М.: Просвещение, 1972. – 255 с.
14. Кузьмина Н.В. Профессионализм личности преподавателя и мастера производственного обучения. – М.: Высш. шк., 1990. – 118 с.
15. Мудрик А.В. Социальная педагогика: Учеб. для студ. пед. вузов / Под ред. В.А. Сластенина. – 3-е изд., испр. и доп. – М: Изд. Центр “Академия”, 2000. – 200 с.
16. Немов Р.С. Психология: Учеб. для студ. высш. пед. учеб. заведений. В 3-х кн. Кн.2. Психология образования. 3-е изд. – М.: Гуманит.изд.центр ВЛАДОС, 1997. – 608 с.
18. Практикум із загальної психології / За ред. Т.І. Пашукової. – К.: Т-во “Знання”, КОО, 2000. – 204 с.
20. Социальная педагогика: Курс лекцій / Под общей ред. М.А. Галагузовой. – М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2000. – 416с.

Резюме

**СТУДЕНЧЕСКОЕ НАУЧНОЕ ОБЩЕСТВО, КАК
ФУНДАМЕНТ НАУЧНОГО МИРОВОЗРЕНИЯ
СТУДЕНТА-МЕДИКА**

Иваницкий И.А., Гасюк Н.В.

Качество подготовки молодых специалистов в условиях европейской системы зачетных кредитов и изменений государственных образовательных стандартов обеспечивается интегративными междисциплинарными подходами к данному вопросу. Именно от квалификационного уровня будущего врача зависит его умение не только обосновать клинический диагноз, но и провести дифференциальную диагностику по той или иной нозологической единице. Вопросу формирования навыков диагностики и дифференциальной диагностики оптимальной терапии конкретного пациента в учебном процессе должно отводиться приоритетное место, которое невозможно без адекватных научных подходов.

Ключевые слова: интеграция, диагностика, навыки, образование, квалификация.

Стаття надійшла 31.10.2011 р.

**STUDENT SCIENTIFIC SOCIETY, AS
FOUNDATION OF SCIENTIFIC WORLDVIEW
MEDICAL STUDENTS**

Ivanitskiy I.A., Gasyuk N.V.

The quality of the training young specialists in the conditions of the European system of test credits and changes of state educational standards is provided the integrative interdisciplinary approaches to the issue. In our opinion, from the skill level of the future depends on his doctor's ability not only to substantiate the clinical diagnosis, but also to the content and the differential diagnosis of some disease entities. Question formation of skills diagnosis and differential diagnosis of a specific patient the optimal therapy in the learning process should be given priority, which is impossible without adequate scientific approaches.

Key words: integration, diagnostics, skills, education and qualifications.

УДК 611: 378

О.Д. Дієвиченко

ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія», м. Полтава

**ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ СТОМАТОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ ЯК
НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ НА КАФЕДРІ ГІСТОЛОГІЇ, ЦИТОЛОГІЇ ТА
ЕМБРІОЛОГІЇ**

Підготовка висококваліфікованого лікаря – складний процес, що характеризується взаємодією педагогічних та організаційних засобів, направлених на формування справжнього фахівця своєї справи. Важливим елементом цього процесу є самостійна робота студента, як невід'ємна складова інтенсифікації та покращення якості навчання.

Ключові слова: самостійна робота, гістологія, цитологія, ембріологія, навчальний процес.

Сучасне життя характеризується підвищенням ролі освіти, як одного з основних факторів забезпечення економічного зростання та стабільності в суспільстві. Метою модернізації української вищої освіти є підвищення її доступності та якості. В основі кваліфікації лікаря будь-якої спеціальності лежать теоретичні знання та практичні навички, які дуже важливі в його майбутній роботі. Одним із важливих факторів підвищення ефективності пізнавального процесу під час підготовки майбутніх лікарів – є самостійна робота студентів (СРС), яка являється складовою частиною навчальної діяльності і входить до складу кредитів ECTS кожного модуля та дисципліни в цілому [1]. В навчальних планах з гістології, цитології та ембріології СРС у студентів стоматологічного факультету займає 40%, тобто 70 годин. Саме тут ми стикаємось з дуже важливою проблемою: студенти не в змозі використовувати цей час за призначенням. Більшість із них або не